

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย

เรื่อง แนวทางการพิจารณาอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทห้องเช่า
กรณีไม่สามารถแสดงใบอนุญาตก่อสร้างอาคารหรือดัดแปลงหรือรื้อถอนอาคาร

เทศบาลนคร B มีหนังสือ ที่ นบ ๕๒๒๐๕/๗๗๓๙ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง
อธิบดีกรมอนามัย เพื่อขอหารือ เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพประเภทห้องเช่า โดยมีรายละเอียดดังนี้

เนื่องจากในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลนคร B อำเภอ C จังหวัดนนทบุรี มี
กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทห้องเช่า ที่ผู้ประกอบการไม่สามารถแสดงใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารหรือดัดแปลงอาคารหรือรื้อถอนอาคาร (อ.๑) เนื่องจากอาคารดังกล่าวมีการ
ก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

ประเด็นข้อหารือ

เทศบาลนคร B ขอหารือว่า ในกรณีประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
ประเภทห้องเช่า ผู้ประกอบการไม่สามารถแสดงใบอนุญาตก่อสร้างอาคารหรือดัดแปลงอาคาร
หรือรื้อถอนอาคาร (อ.๑) เนื่องจากอาคารดังกล่าวมีการก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร
พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถใช้หนังสือรับรองสิ่งปลูกสร้างที่มีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เพื่อเป็น
เอกสารประกอบการพิจารณาการออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพประเภทห้องเช่าได้หรือไม่

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

กรมอนามัย มีความเห็นว่าการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องพิจารณาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนด
ประเภทของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขที่ออกตามมาตรา ๓๑^๒
บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น รวมทั้ง
กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและ
มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพและมาตรา ๓๓^๓ กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการที่เป็นอันตราย
ต่อสุขภาพตามประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุม

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๗๑๐๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งกรมอนามัยมีถึง
เทศบาลนคร B

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

^๒ มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

^๓ มาตรา ๓๓ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับห้าม
มิให้ผู้ใดดำเนินกิจการตามประเภทที่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑)
ลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖

ในการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับ
อนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปข้อบัญญัติท้องถิ่นตาม
มาตรา ๓๒ (๒) ก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๕ ผู้ดำเนินกิจการในสถานประกอบกิจการประเภทที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ออกข้อกำหนดของ
ท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและมีผลใช้บังคับในท้องถิ่นนั้นแล้วต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

โดยกระทำในลักษณะที่เป็นการค้าต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นก่อนเริ่มดำเนินการและต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวงประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ วรรคสอง^๔ กำหนดให้ “สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานหรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี”

ดังนั้น จากข้อเท็จจริงตามที่หารือมานี้ กรณีประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทห้องเช่า ผู้ประกอบกิจการไม่สามารถแสดงใบอนุญาตก่อสร้างอาคารหรือดัดแปลงอาคารหรือรื้อถอนอาคาร (อ.๑) เนื่องจากอาคารดังกล่าวมีการก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ สามารถใช้หนังสือรับรองสิ่งปลูกสร้างที่มีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาการออกใบอนุญาตประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทห้องเช่าได้หรือไม่ นั้น เห็นว่าเป็นประเด็นการบังคับใช้ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร ซึ่งกรมอนามัยไม่ได้มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตรวจวินิจฉัยหนังสือรับรองสิ่งปลูกสร้างตามที่เทศบาลนคร B ได้แนบมาพร้อมหนังสือหารือฉบับนี้ จึงเห็นควรให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานตรวจสอบแล้วพบว่าผู้ยื่นขอรับใบอนุญาตปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารแล้ว จึงจะพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบการกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขต่อไปได้ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับหนึ่งขัดต่อกฎหมายฉบับอื่นย่อมเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง

กรมอนามัย

กองกฎหมาย

กันยายน ๒๕๖๖

หมายเหตุ : - ความเห็นในประเด็นข้อหารือดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นที่ยึดตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงเป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการคดีต่อศาลได้

- ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

